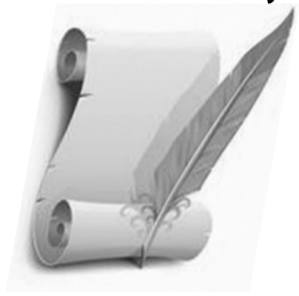

ლიცენზირებული საშუალო

საშუალოს მუნიციპალიტეტის ბაზეთი „საშუალოს მოამბის“ ღამატიკა
№6, 25 ივნისი, ორშაბათი, 2018 წელი

პიესა საგანგებოდ დაინერა ბავშვთა თეატრალური დასისტვის, რომელსაც ჰქვია „აკვარიუმი“. (ხელმძღვანელი ეკა ბაქრაძე)

ერთმანეთს თუ შევიყვარებთ, მომავალი ჩვენია
(ედღენება ნათელი გულის უსინათლო ბავშვებს.)

მოდოდა ერთი ბიჭი და მოიმღეროდა. სიმღერით კი კარგად მღეროდა, მაგრამ სიმღერას სიტყვები არ ჰქონდა. შეხვდა გოგო და ჰკითხა: ულექსოდ რატომ მღერო?

– იქნებ შენ დამინერო ლექსი, რადგან მე მხოლოდ სიმღერა შემეძლიაო – უპასუხა ბიჭმა. დანერა ლექსი გოგომ და იგრძნო, რომ მართლა პოეტობა უნდოდა! ლექსი კი ასეთი გამოუვიდა:

„ყველა მიყვარს, ვისაც უყვარს სიყვარული!

მიხარია სხვისი დიდი სიხარული!

ყველა იყოს სავსე მართლა სიყვარულით!

ყველა იყოს სავსე მართლა სიხარულით!

რთველი როცა გაგვახარებს სავსე მტევნით,

ჩვენ, ყველანი, ტკბილ სუფრასთან დავეტევი!

საახალწლოდ ჩურჩხელებსაც გავკრავთ კბილს და,

ყველას ვეტყვი

– დავგიბერდი ასე ტკბილად!“

მომღერალმა ბიჭმა დიდად გაიხარა და ორივენი სიმღერ-სიმღერით, ლექსებ-ლექსებით გაუყვინნა გზას. დადიოდნენ სოფელ-სოფელ, ქალაქ-ქალაქ და ადამიანებს ატკბობდნენ.

ერთ დღეს გოგო-ბიჭი მოხუცმა ქალმა გააჩერა და შესჩივლა:

– შეილებო, რა ტკბილად მღერით, მაგრამ ყნოსვა მაქვს დაკარგული და ყურძნისა და ჩურჩხელების სურნელებს რომ ვერ ვგრძნობ, გული ძალიან მტკივაო. შენუხდნენ მომღერლები და უთხრეს:

– აბა, ერთი კარგად შეისუნთქე ჩვენი სიმღერა და ღრმად ამოისუნთქეო.

ქალმა შეისუნთქ-ამოისუნთქა და, მართლაც, ბავშვობისდროინდელ სურნელებში ამოყო თავი! ახლა არა მხოლოდ ჩურჩხელის, გოზინაყის სურნელიც კი შეუძვრა ცხვირში! გახარებულმა ქალმა ორივენი მაგრად ჩაიკრა გულში და ბედნიერი გაუყვა გზას.

გოგო-ბიჭმა გზა განაგრძო. ხედავენ, მათ სიმღერას ვიღაც კაცი კი არ უსმენს, – ხედავს. კაცმა ჰკითხა:

– პირს ასე ძალიან რატომ ალებთო?

– ნუთუ არ გესმის, ჩვენ ხომ ვმღერითო – უპასუხეს გაოცებულმა ბავშვებმა.

– რაო, რაო? – ვერ გაიგონა კაცმა და ყური ახლოს მისწია. მომღერლები მიხვდნენ, რომ კაცს არაფერი ეყურებოდა. იფიქრეს, იფიქრეს და სანახაობა მოიფიქრეს: თან მღეროდნენ, თან მოძრაობით გამოხატავდნენ სიმღერის შინაარსს – კრეფდნენ მტევნებს, იგემრიელებდნენ პირს, ნურავდნენ ყურძენს, ფელამუში ავლებდნენ ნიგვზიან ძაფებს და ჩურჩხელებს გასაშრობად ამწკრივებდნენ. ისე გაერთნენ, რომ მერე, თოვლის ბაბუა-ფიფქიასავით ჩურჩხელების ჩამორიგებაც დაინყეს! სმენა დაკარგული კაცი ყველაფერს მიხვდა,

ნერწყვიც კი მოადგა პირზე და გოგო-ბიჭს სიმღერაშიც აჰყვა. მერე სამივემ ერთად, სიმღერ-სიმღერით განაგრძო გზა.

ამასობაში ერთი კობტა სკოლის ეზოში აღმოჩნდნენ, სადაც ძალიან ღამაზი და საყვარელი ბავშვები დაინახეს. ბავშვები ნაბიჯებს ფრთხილად დგამდნენ, ფრთხილად მოძრაობდნენ და ღვთიური თვალებით იმზირებოდნენ. ერთმანეთს ისე ეხმარებოდნენ, თითქოს დედა დაატარებდა თავის პატარა შვილს... სიმღერის ხმა რომ გაიგონეს, ბავშვები უცებ გაირიდნენ. ჰანგები და სიტყვები გულში ჩაელვარათ. მათ გულშიც თვალები ჰქონდათ და ძნელი ამოსაცნობი იყო, საიდან იღვრებოდა ცრემლი – გულიდან თუ თვალებიდან. მომღერლებმა ხელი დაუქნიეს – ჩვენთან მოდი, ერთად ვიმღეროთო! მაგრამ ბავშვები ჩუმად იდგნენ.

„ბავშვებო, აქეთ, აქეთ! ვერ გვხედავთ?“

ბავშვებს ყველაფერი ესმოდათ, მაგრამ მომღერლებს ვერხედავდნენ. მერე უცებ ყველაფერი განათდა, რადგან ეზოში სიკეთემ შემოაბიჯა. სკოლის ბავშვები სიკეთის წყალობით ცდილობდნენ, დაენახათ მოხუცი ქალი, რომელსაც მომღერლებმა ყნოსვა დაუბრუნეს; დაენახათ კაცი, რომელსაც უკვე ესმოდა სიმღერის ხმა და თავადაც მღეროდა; დაენახათ გოგო-ბიჭი, რომლებსაც ძალიან უყვარდათ ადამიანები. ეს ყველაფერი

ისე კარგად დაინახეს და იგრძნეს, რომ თავადაც ამღერდნენ.

მერე ყველანი ერთად შეიკრიბნენ, ინყეს სიკეთის გზით სვლა და გზადაგზა კეთილი ხალხიც მათ უერთდებოდა. გაშალეს ღამაზი დროშები და მათი სიმღერა მთელ საქართველოს მოეფინა. ახალი სიმღერისთვის ლექსი იმ ღამაზი სკოლის ბავშვებმა დაწერეს. იცით, როგორი ლექსი?

აი, ასეთი:

სამყარო ბავშვებით
ინონებს თავს
და სისახსყენების
ხეივანს ხბავს

„თუკი სურნელს დაივინყებთ და თუ უკვე ბერდებით, მოვალთ, სურნელს შეგახსენებთ, თანაც მოგეფერებით! თუ თქვენს ყურებს ეს სიმღერა ვერა და ვერ მისწვდება, გულისყურით გაგაგონებთ, – აღარ დაგავინყდებით! რადგან ჩვენი თვალებიდან სიყვარული ანათებს, სიყვარულით ველოდებით სიყვარულის ბარათებს! საყვარელო საქართველო, ნულარ მოგიწყენია, ერთმანეთს თუ შევიყვარებთ, მომავალი – ჩვენია!!!“

მზია ხეთაგური

ბებიები - შვილიშვილებს

ელისა ბები

ჩიტბატონა ნიას

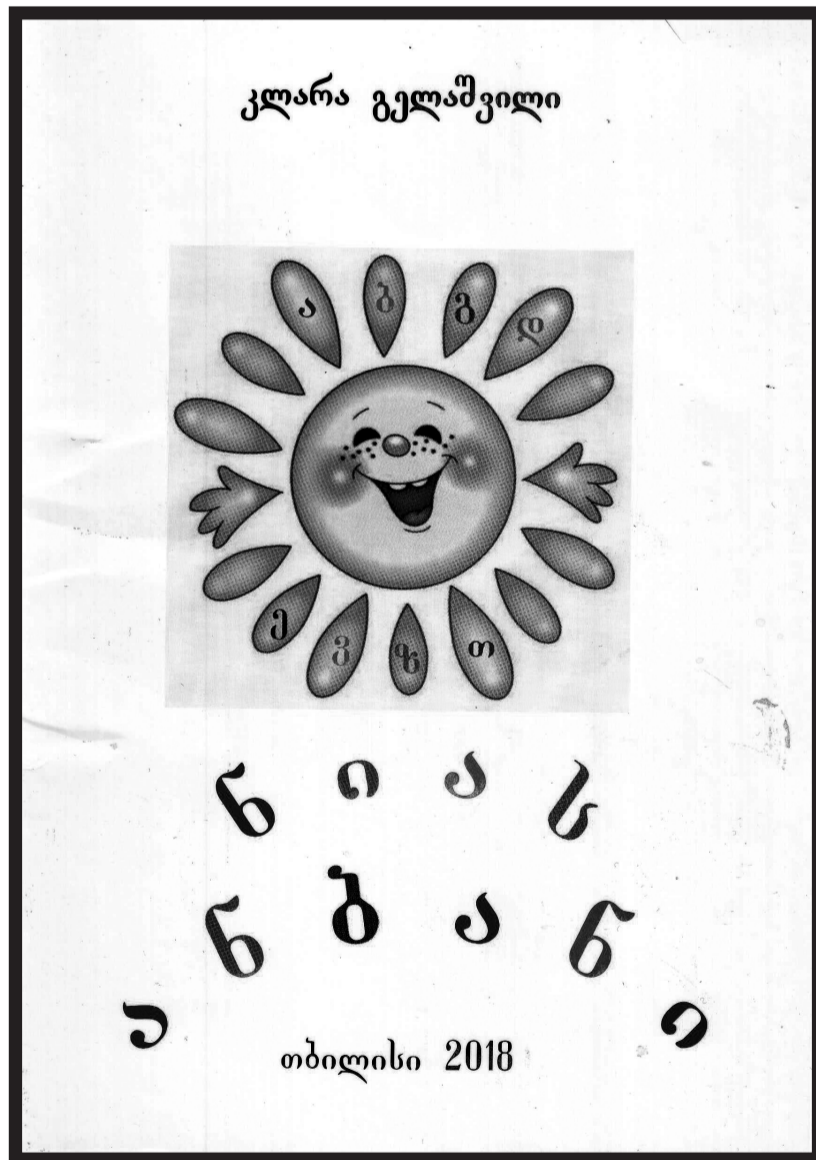
გამიფრინდნენ... სარკმელს შვერჩი
 მოლოდინით თვალღია,
 ახლა შუქი, ჩემს კერაზე
 შენი სუნთქვით ანთია...
 ჩიტბატონად მონათლულო,
 ფრთას ზუმბული გატყვია,
 ქართული რის ლაჟვარდისკენ
 ხმაგანვდილო ქარტიავ!..

მკისთვალა ნიკოლოზს

ფეხი ავიდგამს!
 (დე, მგლის მუხლის
 ძალა მოგეყრეს!)
 დავირბენია ოთახები
 „დადა“-ს ძახილით...
 ჩემო მზისთვალა,
 გენაწვალოს შენი ზებია,
 დე, ეგ ხმა იყოს
 სამყაროზე
 გადაძახილი!...
 ჩემი თვალი ხარ,
 ჩემი გული,
 ჩემი სასუნჯე,
 სიყვარულისგან
 ხან მამლერებ,
 ხან კი მამუნჯებ...
 შენთან მყოფს,
 რატომ მავინყდება
 ირვლივ უოველი
 და გავონებას შენი ხმისას
 რატომ მოველი?
 მოდი, სინათლე მომიტანე,
 თორემ დაღამდა,
 მარადიული რეუხლის შუქად
 სულში შემოდი,
 როგორ ვერხვრობდი,
 როგორ რვლიდა
 დილა საღამოს,
 როცა ჩემს ეზოს,
 ჩემს გულის და სულის
 შენ არ შვენიოდი?!
 „ზაჩიკუდები“
 თუმცა, ზებომ
 აღარ ჩავაწვა,
 მაინც აზიჯებს ჰანანინა
 ორი „ბალიში“,
 თუ დედამინა,
 ახლა, კიდევ
 ერთით დამძიმდა,
 ღმერთო, გაზარდე,
 ეს კარია ჩემი ზადიში!
 ფეხისგულეები დავიკოწნოს
 უნდა ზებამ,
 მჯერა, მამულზე
 არასოდეს გადააზიჯებ!
 მოდი, მზისთვალავ,
 მოზარბარდი, აქარ გელიან,
 შორიდან ვითვლი
 შენს არეულ, რიდა ნაზიჯებს.

ნინის

ენდრომ კვერხი შეღება, და
 მიანოდეს ხელოში ნინის.
 გაიხარა: – კრუხი, ახლა,
 გამოჩეკავს ნითელ ნინილს!..
 შეუგორა საზუდარში
 და ჩამოჭდა იქვე, ჭირკზე,
 გაიხედე, მგონი, ისევ
 საზუდართან უნდა იჯდეს.

ღემბიტრის

ლოდინით დღლილმა
 ზაქანი დავქეღე
 და შენზე ფიქრებმა
 ღრუბელი გაფანტა...
 ღვთის მადლით, უჩინარს
 მოგერა უნარი
 და ზებოს მალამოდ
 იქერი, პატარავ...
 ჩიტების ჭიკჭიკით
 მზემ გარეთ გაგებმო,
 ვხედავდი, გირჩევდნენ,
 რა უნდა ჩაგერვა...
 პატარა აზვარი
 მზის სხივზე გავკიდე, –
 კარი ხარ, რა იყი,
 გული სად გავაქრა!..

ბებიები - შვილიშვილებს

მზეული ბები

ჩემი მარიამი

გაღამაზდა, უფრო მეტად,
 თეთრი, როგორც ზამზამის ქულა,
 ისე ძლიერ უყვარს ზემოს,
 ჯერ რომ არსად არა თქმულა!
 ორი წლისა, ჩემი მარი,
 თმები ამკობს ოქროსფერი,
 თავის სასარგებლო ირის,
 არ ეშლება არაფერი!
 მერე რა, რომ ჭიუჭია,
 ზოგჯერ არ სურს, დაიძინოს,
 მინდა, ჩემმა რუგრუმელამ,
 უფრო ხშირად გაიყინოს!
 რომ იყინოს, გული ხარობს,
 გამოაჩენს თოხა კიჭებს,
 ვენაწვალე მარიამის
 პანანინა, ლამაზ თითებს!

ყვებას ირთად

მარიამი მზის სხივია,
 თემუკა კი - ზადრი მთვარე,
 როტნე ზიჯი - საროსტანა,
 ჩემს ილიას ვენაწვალე.
 შემოქმედის საჩუქარი
 და ოთხივე - გულის სარკე,
 ვენაწვალეთ თქვენი ზემო,
 ყველას ერთად და რალ-რალკე!

ერთი წლის თამბოზი

ერთი წლის ხარ, ჩემო ზიჯო,
 ამოგვლია ოთხი კიჭი,
 ჩემი მარტვე, თვალად კობცა,
 კალმით დახატული ზიჯი.
 რარ შენ გაჩნდი, გამინელოდა
 სევდა - ომის „ნაჩუქარი“,
 შენ ხარ ზემოს სიროცხლე და
 მართლმარ, ღმერთის საჩუქარი!
 ჩემი ჩიტი, ჩემი გვრიტი,
 ანგელოზი, პანანინა,
 მჭერა, ღმერთმა ჩემი გულის
 გასახარად გავაჩინა!

ნიღ

ზეზიების ნეზიერი
 ანროზს, რელქოზს ჩემი ნია.
 ჩემს პატარას ყველა უყვარს,
 უფრო მეტად - მისი ძია.
 დასდევს როგორც ნიამორი,
 ეხუტება გულში ძიას,
 თუ შორით ჰყავს, სურათს
 ჰკოუნის,
 სიყვარული გულით მიატვს.
 მზეს აჩვენებს რიქნა თითით,
 მცხუნვარებით თვალებს ნაზავს.
 სიხალისით და კისკისით
 გადაუშლის თავის ანზანს.
 ასეთია ჩვენი ნია,
 რიქნა გოგო, გოგონია.

ფიუნა ბები

შვილიშვილს

ჩემო ფიქრო, ჩემო დარდო,
 სიხარულო, მონატრებავ,
 ზემოს შენი თმების სუნი
 არავისთვის ემეტება.
 ფიქრში ზღაპრებს ნაგიკითხავ,
 „ნანასარ“ დაგილილინებ,
 დაიძინე, ვენაწვალე,
 და, ოლონდარ, გაილიძე...

ბამოღბობა

ელვამ იარ-იარა,
 რხრა მთა გადაიარა,
 მეთე მთამ შესძახა:
 - აბა, შესდექ, ლილავ!
 გული ნუ შეანახე
 ქუხილით და ელვებით!
 ვერ ხედავ, რომ შიშისგან
 რახრახებენ ვერხვები...
 მიატოვეს თამაში
 ჩვენმა რელქმა ზავშევმა,
 - აი, გამოიფარა,
 რას ფერები დამშვენდა.
 აღვირები დანყვიტეს
 რისარტყელის რაშებმა.

ესე

იაშვი შაიძე

იქნებოდა იქნებოდა (ეძღვნება დედას)

მას არ ახსოვს საკუთარი ადრეული ზავებობა ალარე რდილობს, გაიხსენოს. ის უკვე აქაურია, მხოლოდ იქაური აქაური. მისი ადრეული ზავებობა იქაურია. თვითონ – აქაური. ნაწრისფერი ზურუსი ადევს მისი მესხიერების ადრეულ შრეებს. ალარე რდილობს გაიხსენოს, თითქოს ველარე იგებს ნარსულოს. იგი იქაური აქაურია... მხოლოდ ნამით გაიელვებს მის წნობიერებაში

აკვირებული მოგონება:

პატარა ზავებები (ალბათ, და-ძმები), ხმელი, მაღალი კარი (ალბათ, მამა);

ქალი, მიწვალეული, რვი, უსიამოვნო ფერის, სახეზე ტანჯვაშეყინული (ალბათ, დედა).

გული უშიძღება, როცა მის გონებაში კიდევ ერთხელ გაიელვებს უხმო, უსიტყვო, ნაწრისფერი კადრი.

მერე თითქოს სუნი ერემა, შორიდან მომავალი, ძლივს გასარჩევი,

თითქოს რხვის, თითქოს ზალახის, თითქოს წელის – ერთმანეთში სუსტად გადარეულის

და ქალის თბილი სუნი, რძის და სხეულის, ახლად სიწვეშპარული, სუსხვარეული,

(ალბათ, მკვდარ დედას თუ ახლიდა).

გული გაურკვეველი სიძიმით ევსება.

ამიჭომარ ალარე რდილობს გაიხსენოს...

თითქოს ველარე იგებს ნარსულოს.

ის ურხო ხალხი არ ენატრება,

უზრლოდ, ლანდებრვით შეივლიან ხოლომე მის წნობიერებაში

და გულზე დაბიჯებით გაქრებან.

ხმელი, მაღალი კარის სახე კი, სამუდამოდ ჩარჩა გონებაში.

ალარასოდეს უნახავს არც ის, არც მისი მსგავსი,

უხმოდ, მკარად, გრძნობებდახარჯული რომ დასრქროდა

მკვდარ წოლს.

ძველი და უწნაური სუნიერ დროდადრო, თითქოს ქარს მოჰყვას, შეუვლის

და გულზე დაბიჯებით, ისევ ქარს გაჰყვება.

ახლა აქაურია,

მხოლოდ – იქაური აქაური, სამადლოდ ნათესავის

გამოზრდილი, თუმარ, სიყვარულით.

ესენი გახდენ „თავისები“,

ის „თავისები“ ნაწრისფერ ზურუსში დარჩენ.

ალარე რდილობს, გაიხსენოს,

უკვე ველარე იგებს ნარსულოს,

ამიჭომარ,

ზოგიერთი ეთიკური კატეგორია არ ესმის და ურხოა მისთვის, მისი მსოფლხედვა არ ემთხვევა საყოველთაოს.

არ ახსოვს დედა.

ახსოვს მხოლოდ რძის და სხეულის თბილი სუნი, ახლად

სიწვეშპარული.

არ ახსოვს მამა.

მხოლოდ ხმელი, მაღალი კარის გრძნობებდახარჯული სახე თუ გაიელვებს ნამით,

არც ზავებები, ალბათ, და-ძმები.

მისი „თავისიანები“ სხვები გახდენ, რალარაზე გადბიჯებით და რალარის გამოტოვებით.

ამიჭომარ არ ემთხვევა მისი მსოფლხედვა საყოველთაოს.

არ იყის დედა, მაგრამ ჰყავს შვილები. განიყდა დედობის ნეტარება, მაგრამ არ იყის შვილობის ზედნიერება, ამიჭომარ, ნუ ეტყვი მას „დედასამშობლოს“, – ვერ გაიგებს. ზოგიერთი ეთიკური შრე წარიელთა მასში! მაგრამ უთხარით „შვილისამშობლო“ და გულისხმობანად შეენიერება მას!

... ისევ უწნაური სურნელი უმღვრევს გონებას... თითქოს რხვის, თითქოს ზალახის და თითქოს წელის – ერთმანეთში სუსტად გადარეულის... თვითონარ ვერ ხვდება, რატომ ევსება სული კმაყოფილებით. არის მასში ეთიკური შრეები, ვერძეწნობილი, ვერგაგებული, მაგრამ მაინც არის, რადგან იგი იქაურია. ამიჭომარ არ აუხსნიათ, უზრლოდ, თვითონვე აღმოაჩინა ლალატის არასუსტანეურობა და მიხვდა, მართლარ, ერთგულების ნაკლია იგი. ალარე რდილობს, ახსნას „დედასამშობლო“, რადგან იყის „შვილისამშობლო“ და ფიქრობს, არ იქნება მისგან დიდად განსხვავებული.

... მას არ ახსოვს საკუთარი ადრეული ზავებობა. ალარე რდილობს, გაიხსენოს, თითქოს ველარე იგებს ნარსულოს, რადგან უკვე აქაურია, მხოლოდ იქაური აქაური. ამიჭომარ მისი მსოფლხედვარ არ ემთხვევა საყოველთაოს!

შალვაში შანი ჩიუძე